

ΔΗΜΟΣ
ΕΛΕΥΣΙΝΟΣ

ΑΙΣΧΥΛΕΙΑ 1987

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΑΙΣΧΥΛΕΙΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΙΣΧΥΛΕΙΩΝ 1987

Στον Αρχαιολογικό χώρο Ελευσίνας ώρα 8.30 μ.μ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ: Σοφοκλή «ΗΛΕΚΤΡΑ»
Θέατρον ΑΘΗΝΑΙΟΝ, Καρέζη - Καζάκος.

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ: Αισχύλου «ΧΟΗΦΟΡΟΙ»
Αμφιθέατρο Σπύρου Ευαγγελάτου.

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ: Αριστοφάνη «ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ»
Θεατρικό Τμήμα Λέσχης Πολιτιτισμού
Δήμου Ελευσίνας.

Στα πλαίσια των Αισχυλείων 1987

ΣΑΒΒΑΤΟ 5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Μουσική βραδιά με την ορχήστρα
της Λέσχης Πολιτισμού του Δήμου Ελευσίνας.
Πλατεία Νεολαίας. Έναρξη 8 μ.μ.

ΤΕΤΑΡΤΗ 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ: Θίασος «ΚΥΒΟΣ». Παιδική Σκηνή,
«ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΓΗ»
Πλατεία Ηρώων. Έναρξη 8 μ.μ.

ΣΑΒΒΑΤΟ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ: Σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Α.Π.
Συναυλία ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΚΗΛΑΗΔΟΝΗ.
Παραλία Ελευσίνας. Έναρξη 8 μ.μ.

1 - 20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ: ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
στο Εθνικό Στάδιο Ελευσίνας.

Εξώφυλο: Το μεγάλο ανάγλυφο της Ελευσίνας.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΙΣΧΥΛΕΙΩΝ

Συμπληρώνονται εφέτος 12 χρόνια από τότε που καθιερώθηκαν τα «ΑΙΣΧΥΛΕΙΑ» σαν μια κορυφαία Πολιτιστική Εκδήλωση, στην Ελευσίνα την πόλη που γέννησε τον μεγάλο τραγικό ποιητή της Αρχαίας Ελλάδας και του Παγκόσμιου Πνεύματος τον Αισχύλο.

Είναι αλήθεια ότι κάθε χρόνο από το 1975 για 15 μέρες ζούσαμε μια πραγματική Πολιτιστική Άνοιξη που σιγά-σιγά έφθασε να αγγίζει το σύνολο των Δημοτών μας και να προσελκύσει πολλούς άλλους από τους γύρω Δήμους.

Έχουν διδαχτεί όλες οι γνωστές Τραγωδίες του Αισχύλου, όπως επίσης και άλλων Τραγικών Ποιητών και Κωμωδίες του Αριστοφάνη.

Έχουν γίνει πολλές Εκδηλώσεις και ήδη έχει γραφτεί η Αρχαία και Νεότερη Ιστορία της πόλης μας, ενώ το 1985 πραγματοποιήθηκε Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Αρχαιότητες και Πολιτιστική κληρονομιά της Ελευσίνας».

Η Νέα Δημοτική Αρχή συνεχίζει και φέτος το Θεσμό, με Παραστάσεις Αρχαίας Τραγωδίας και Κωμωδίας, με Συναυλίες και άλλες Εκδηλώσεις.

Θεωρούμε ότι είναι ανάγκη να διευρύνουμε το Θεσμό των Αισχυλείων και σε περιεχόμενο και σε χρονική διάρκεια, ώστε να γίνουν ένα αναπόσπαστο μέρος της Πολιτιστικής και Κοινωνικής ζωής της πόλης μας, με την ΚΑΘΟΛΙΚΗ συμμετοχή όλων των Φορέων της.

Έτσι το διαρκές Πολιτιστικό γίγνεσθαι θα ολοκληρώνεται με κορυφαίες Εκδηλώσεις την περίοδο του καλοκαιριού.

Στόχος της Δημοτικής Αρχής είναι μέσα από την Πολιτιστική Δημιουργία να επαναπροσδιορίσει τη θέση της Ελευσίνας σαν την πόλη εκείνη που μπορεί και πρέπει να προσφέρει πολλά στην Πολιτιστική Ανάπτυξη του τόπου μας. Μια θέση που χιλιάδες χρόνια κατείχε και η άναρχη Βιομηχανική Ανάπτυξη της αφαίρεσε. Η Ελευσίνα δεν είναι η πόλη που γεννά «τέρατα» αλλά μπορεί να είναι η πόλη που γεννά Πολιτισμό και να συμβάλλει στην εξέλιξη του Σύγχρονου Στοχασμού.

Οι Εκδηλώσεις αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν Σύγχρονο Θέατρο και συζητήσεις για σημερινά προβλήματα, αφού είναι καθολικά παραδεκτή η διαχρονική σχέση και επικαιρότητα των μηνυμάτων και διδαγμάτων των Αρχαίων Ποιητών με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Σήμερα επίσης είναι επίκαιρες όσο ποτέ και οι προτάσεις του Διεθνούς Συνεδρίου που αφορούν την Προστασία και ανάδειξη του Αρχαιολογικού Χώρου της ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ η οποία υπήρξε λίκνο της Παγκόσμιας Σκέψης και Πολιτισμού.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ
Δήμαρχος Ελευσίνας
και Πρόεδρος της Επιτροπής «ΑΙΣΧΥΛΕΙΩΝ»

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΙΣΧΥΛΕΙΩΝ 1987

Η Επιτροπή Αισχυλείων 1987 που ανασυγκροτήθηκε, αποτελείται από εκπροσώπους του Δημοτικού Συμβουλίου και μαζικών φορέων σαν μέλη, με Πρόεδρο τον Δήμαρχο Ελευσίνας κ. ΠΕΡΙΚΛΗ ΠΑΠΑΠΕΤΡΟΥ και η σύνθεσή της είναι:

Κυριάκος Ζαχαρίου, Μιχάλης Λεβέντης, Ντίνα Τριλίκη - Εκπρόσωποι του Δημοτικού Συμβουλίου.

Πέτρος Λαζάρου, Αναστάσιος Τζεγιαννάκης - Εκπρόσωποι του Εργατικού Κέντρου Ελευσίνας και Πέριξ.

Ανδρέας Σκιαδόπουλος, - Εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Επαγγελματοβιοτεχνών.

Άγγελος Αντωνίου - Εκπρόσωπος Επαγγελματικής Ένωσης.

Αργυρώ Ορφανουδάκη, Ισίδωρος Λεγάτος - Εκπρόσωποι του Συλλόγου Καθηγητών του 2ου Λυκείου Ελευσίνας.

Χριστίνα Τριανταφυλλίδου, Ιωάννης Παπαχριστοδούλου - Εκπρόσωποι του Συλλόγου Καθηγητών του 1ου Γυμνασίου Ελευσίνας.

Γιούλη Βασιλείου, - Εκπρόσωπος του Συλλόγου Καθηγητών του 2ου Γυμνασίου Ελευσίνας.

Σπύρος Τσούτσουρας - Εκπρόσωπος του Συλλόγου Καθηγητών του Τεχνικού και Επαγγελματικού Λυκείου (ΚΕΤΕ) Ελευσίνας.

Μαρία Μαραγκάκη-Δάλμα, Φρατζέσκα Αναγνώστου-Κώνστα - Εκπρόσωποι της Ένωσης Γυναικών Παρ/μα Ελευσίνας.

Κλεοπάτρα Γαλανού, Ελένη Πατάλα - Εκπρόσωποι του Συλλόγου Γυναικών.

Μαρία Βαρθαλίτη - Εκπρόσωπος του Μορφωτικού - Εκπολιτιστικού Συλλόγου Άνω Ελευσίνας.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ Βιογραφικά

Η ακμή της αττικής κλασσικής εποχής περικλείνεται ανάμεσα σε δυό πολέμους. Ο Πελοποννησιακός προκάλεσε όχι μονάχα το τέλος της υπεροχής της Αθήνας, αλλά και συντέλεσε στην παρακμή των εσωτερικών δυνάμεων που είχαν δημιουργήσει την εποχή του Περικλή. Αυτές όμως τις δυνάμεις τις είχε αποδεσμεύσει ύστερα από μιάν περίοδο αρχής ωρίμανσης ο δίκαιος αγώνας που χρειάστηκε να διεξαγάγη ο έλληνικός λαός για την πολιτική και πνευματική του ύπαρξη.

Αυτή είναι η εποχή που διάπλασε τον Αισχύλο. Από τον Παυσανία κι εδώθε σημειώνεται πάντα σαν σημαντικό γεγονός το ότι το επιτύμβιο επίγραμμα του ποιητή, που το αποδίδουν στον ίδιον, δεν μνημονεύει καθόλου το έργο του, αλλά μόνο τον αγώνα του εναντίον των Περσών. Πήρε μέρος στον Μαραθώνα, όπου έπεσε ο αδελφός του Κυναίγειρος, πήρε και στην Σαλαμίνα, και το ίδιο διηγούνται και για άλλες μάχες των Περσικών πολέμων.

Ο Αισχύλος γεννήθηκε στα 525/524 στην Ελευσίνα από έναν ευγενή γαιοκτήμονα που λεγόταν Ευφορίωνας. Δεν έχουμε κανένα στήριγμα για το ότι τα μεγάλα μυστήρια της πατρίδας του επηρέασαν την πνευματική του εξέλιξη. Γενικά η περιοχή των μυστηρίων στην οποία, σύμφωνα με μιάν φράση του Αριστοτέλη, δεν πρέπει να μαθαίνη κανείς αλλά να παθαίνη και να παραδίνεται, πρέπει να χωρίζεται από της τραγωδίας την περιοχή, στην οποία σε τελευταίαν ανάλυση πρόκειται για το λόγον διδόναι, για μιαν αποτίμηση της θέσης του ανθρώπου μέσα στον κόσμο. Μάλλον θα μπορούσε να πιστέψη κανείς την όχι κακά μαρτυρημένη ιστορία, ότι σε μιάν δίκη για ασέβεια ο Αισχύλος αθωώθηκε από την κατηγορία, ότι τάχα παραβίασε το μυστικό των μυστηρίων, επειδή είχε δημιουργήσει σκάνδαλο χωρίς να τα ξέρη αυτά τα πράγματα.

Νωρίς μπήκε στον διαγωνισμό των τραγικών ποιητών. Την πρώτη του νίκη την σημειώνει το Πάριο μάρμαρο στα 484, που την ακολούθησαν δώδεκα άλλες. Ο αριθμός 28 της Σούδας, αν έχη παραδοθή σωστά, μπορεί να εξηγηθή από τον συνυπολογισμό του ξανανεβάσματος των έργων ύστερα από τον θάνατό του.

Δεν ξέρουμε τους λόγους που στην ακμή της ζωής του έφεραν τον ποιητή στη Σικελία, στην αυλή του Ιέρωνα. Ήδη οι αρχαίοι έκαμναν διάφορες υποθέσεις, αλλά βασικά δεν χρειάζεται καμιά ιδιαίτερη εξήγηση για το ότι κι ο Αισχύλος ακολούθησε την πρόσκληση ενός ισχυρού άρχοντα, που καλούσε μεγάλους καλλιτέχνες της εποχής του ότις Συρακούσες. Πιθανώς εκεί ανέβασε για δεύτερη φορά τους Πέρσες, που του είχαν δώσει την νίκη στην Αθήνα στα 472. Μπορούμε να φαντασθούμε ότι οι Πέρσες ήταν το κατάλληλο έργο για τον Ιέρωνα, πολεμικόν αρχηγό των Ελλήνων της Δύσης. Ιδιαίτερη φροντίδα αυτού του τυράννου ήταν η νεοϊδρυμένη πόλη Αίτνα. Η εγκατάσταση έγινε στα 476/5, μόνο όμως στα 470, ύστερα από την ήττα των αντιπάλων του, εγκατάστησε εκεί ο Ιέρωνας βασιλιά τον γιό του Δεινομένη. Τότε ο Πίνδαρος ύμνησε την νέα πόλη στο ποίημα που είναι το πρώτο στη σειρά των Πυθιόνικων, τότε σύνθεσε ο Αισχύλος το δράμα του Αίτναι.

Αμέσως ύστερα τον ξαναβρίσκουμε στην Αθήνα, γιατί στον διαγωνισμό του 468 ξέρουμε ότι διαγωνίσθηκε με τον Σοφοκλή και ήρθε δεύτερος. Τον

άλλο χρόνο όμως νίκησε με την Θηβαϊκή τριλογία, και στα 458 με την Ορέστεια. Γιατί ξαναπήγε στην Σικελία, δεν το έρουμε, Ένα χωρίο στους Βατράχους του Αριστοφάνη, που δείχνει κάποιαν διαφωνία του με το αθηναϊκό κοινό, μπορεί να δικαιολογήσῃ με μεγάλη πιθανότητα την αναχώρησή του. Πέθανε στην Γέλα στα 456/55. Ο τάφος του έγινε ευλαβικό προσκύνημα για τους υπηρέτες της τραγικής Μούσας. Οι Αθηναίοι τίμησαν την μνήμη του με έναν ιδιαίτερο νόμο, που επέτρεπε σε όποιον ήθελε, να συμμετάσχῃ στον διαγωνισμό με έργα του Αισχύλου. Το πιο μεγαλοφυές μνημείο όμως για τον μέγιστο τραγικό το έστησε ο Αριστοφάνης στους Βατράχους του. Αυτή η φιλολογική κωμωδία έχει όλα τα παράξενα χαρακτηριστικά της αριστοφανικής κωμικής τέχνης, μέσα όμως από τα κωμικά παραγεμίσματα βλέπουμε τα περιγράμματα μιας μεγαλόπρεπης εικόνας του Αισχύλου, που είναι δέκα φορές πιο πολύτιμη από κάθε ανεκδοτική φλυαρία.

Και στην μεγάλη ποίηση των Ελλήνων διαπιστώνουμε ότι η τέχνη αυτού του λαού αποτελεί την πιο υψηλή εξευγένιση του επαγγελματισμού. Γία αυτό την βλέπουμε πολύ δεμένην με τις οικογένειες, και οι Τραγικοί προσφέρουν καλά παραδείγματα. Και οι δυο γιοί του Αισχύλου έγραφαν τραγωδίες: ο Ευαίωνας και ο Ευφορίωνας, ο οποίος, σύμφωνα με την υπόθεση της Μήδειας του Ευριπίδη, στα 431 νίκησε κι αυτόν και τον Σοφοκλή. Ένας Φιλοκλής, γιός της αδελφής του, ήταν επίσης Τραγικός και πέτυχε, σύμφωνα με την υπόθεση του Οιδίποδα τυράννου, στον διαγωνισμό την θέση πριν από αυτό το έργο. Από αυτόν προέρχεται η γενεαλογική γραμμή που, περνώντας από τον Μόρσιμο και τον Αστυδάμαντα, πηγαίνει στον Αστυδάμαντα τον 2, και τον Φιλοκλή τον 2. Όλοι είναι τραγικοί ποιητές.

Ο κατάλογος των δραμάτων του Αισχύλου που σώζεται στα χειρόγραφα προσφέρει εβδομήντα τρεις τίτλους, από τους οποίους, εξαιρούνται οι νόθες Αιτναίες. Ξέρουμε ακόμα άλλους επτά τίτλους, κι έτσι όλοι γίνονται εβδομήντα εννιά. Το άρθρο της Σούδας μιλά για ενενήντα δράματα. Από αυτήν την πλούσια παραγωγή μας σώθηκαν ολόκληρες μόνο επτά τραγωδίες, κι έχουμε σοβαρούς λόγους να πιστεύουμε ότι αυτές είναι ακριβώς εκείνες που βρήκαν καταφύγιο στα σχολεία την εποχή των Αντωνίνων, όταν έσβηνε το ζωντανό ενδιαφέρον για την κλασσική εποχή.

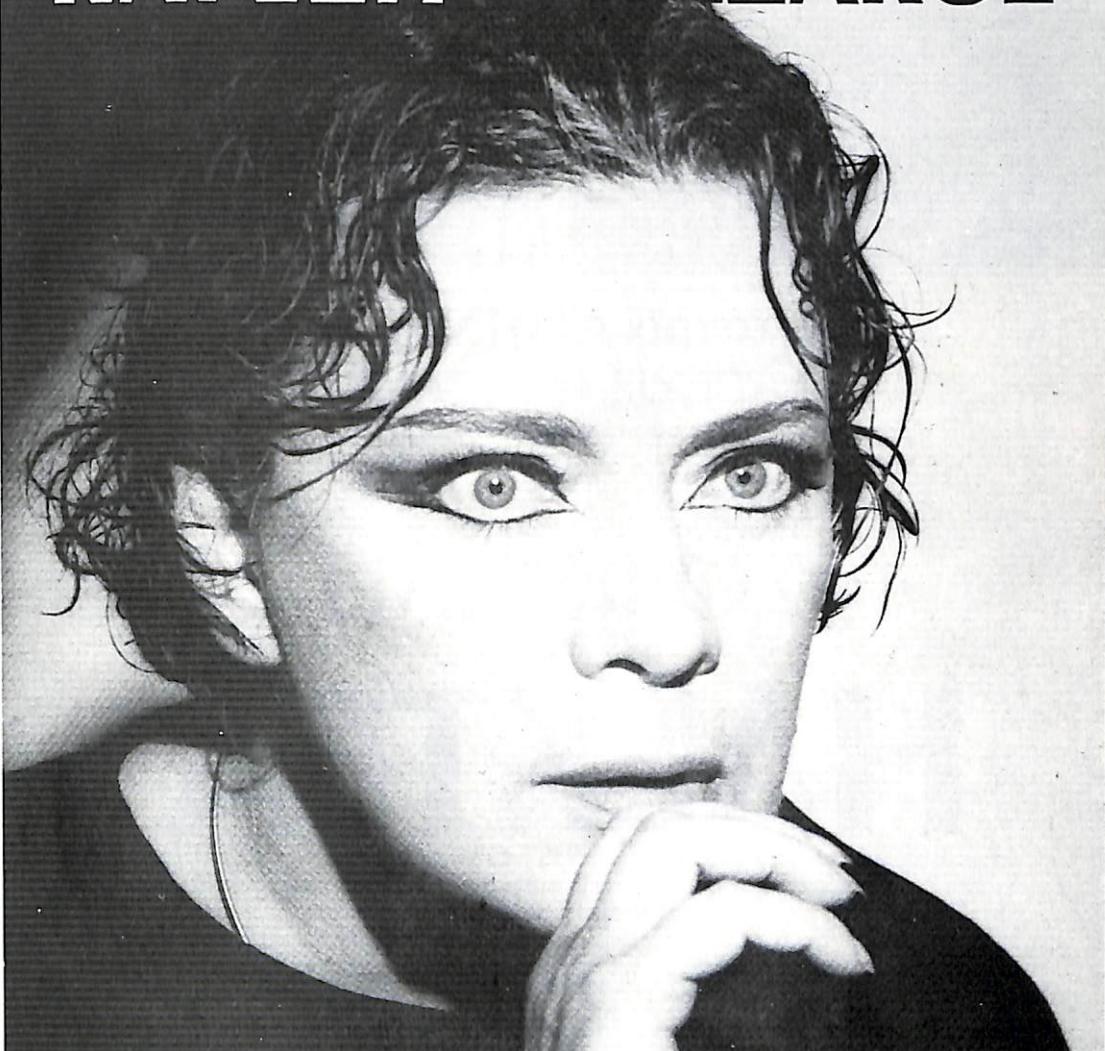
ALBIN LESKY

«Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας»

Μτφ. Αγαπητού Γ. Τσοπανάκη

Θεσσαλονίκη 1964

КАРЕЗН * КАЗАКОΣ

ΣΟΦΟΚΛΗ

ΗΛΕΚΤΡΑ

Θέατρο ΑΘΗΝΑΙΟΝ
ΚΑΡΕΖΗ * ΚΑΖΑΚΟΣ

ΣΟΦΟΚΛΗ ΗΛΕΚΤΡΑ

Έμμετρη μετάφραση: Κ. Χ. ΜΥΡΗΣ
Σκηνοθεσία: ROBERT STURUA
Σκηνικά - κοστούμια: ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΙΑΚΑΣ
Μουσική: GEORGI KANCHELI
Χορογραφία: GEORGI ALEXIDJE

Διερμηνέας: ΛΑΡΙΣΣΑ ΣΙΝΤΟΡΟΒΑ

Διανομή

* * * * *

Παιδαγωγός: ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΖΑΚΟΣ
 Ορέστης: ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
 Πυλάδης: ΝΙΚΟΣ ΔΑΦΝΗΣ
 Ηλέκτρα: ΤΖΕΝΗ ΚΑΡΕΖΗ
 Χρυσόθεμις: ΠΕΜΗ ΖΟΥΝΗ
 Κλυταιμνήστρα: ΆΝΝΑ ΜΑΚΡΑΚΗ
 Αίγισθος: ΤΙΜΟΣ ΠΕΡΛΕΓΚΑΣ

Χορός γυναικών

ΒΑΣΩ ΣΑΚΕΛΛΑΡΗ
 ΕΥΔΟΚΙΑ ΣΟΥΒΑΤΖΗ
 ΛΕΝΑ ΦΙΛΙΠΠΟΒΑ
 ΟΛΓΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ
 ΜΑΡΙΝΑ ΔΕΛΗΒΟΡΙΑ
 ΛΟΥΚΙΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ
 ΜΑΡΙΓΩ ΤΣΕΡΕΝΤΖΟΥΛΙΑ
 ΜΑΡΙΝΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ
 ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΤΣΙΡΟΝΙΔΟΥ
 ΕΛΕΝΑ ΜΠΟΝΤΗ
 ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Φρουροί

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ
 ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗΣ

Ηχητικά - ηλεκτρολογικά: NATURAL SOUND

Εκτέλεση σκηνικού: ΘΟΔΩΡΟΣ ΜΟΥΡΤΑΣ
 Εκτέλεση κοστουμιών: ΓΚΥ ΜΑΤΙΣ
 Περούκες: ΦΙΛΙΠΠΑΣ ΚΑΨΑΛΗΣ
 Φωτογραφίες: STUDIO ΔΕΛΤΑ
 Διευθυντής σκηνής: ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
 Διαχείριση: ΦΩΤΗΣ ΜΑΛΙΝΑΚΗΣ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΗΝ «ΗΛΕΚΤΡΑ» ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗ

Η «Ηλέκτρα» δημιουργεί πολλά προβλήματα στους φιλολόγους αλλά στον άνθρωπο του θεάτρου δεν κρύβει κανένα μυστικό η φόρμα της είναι πεντακάθαρη, η δομή της σοφή και η ανάπτυξη της δράσης καθώς και η βαθμιαία αποκάλυψη των χαρακτήρων απρόσκοπτη.

Στον πρόλογο ο Ορέστης με τον φίλο του Πιλάδη και συνοδό, ξεναγό συμπαραστάτη τον Παιδαγωγό που επιστρέφει από την εξορία του για να σκοτώσει την μητέρα του, τον εραστή της Αίγισθο και να διεκδικήσει την πατρική εξουσία που οι φονιάδες του πατέρα του είχαν σφετεριστεί. Ο Ορέστης έχει λάβει χρησμό από τον Απόλλωνα που καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει ο ανόσιος φόνος.

Καταστρώνεται σχέδιο δράσης κατά το οποίο ο Παιδαγωγός θα αναγγείλει στην Κλυταιμνήστρα πλαστό θάνατο του Ορέστη και ο Ορέστης θα παρουσιαστεί ως απεσταλμένος που μεταφέρει την τέφρα του νεκρού.

Ο Σοφοκλής εκθέτοντας το σχέδιο πλοκής εξαρχής αντί να αιφνιδιάζει το κοινό το καθοδηγεί με κριτήριο την καλλιτεχνική τέρψη που περιέχουν οι χειρισμοί του ποιητικού υλικού.

Ο πρόλογος αναδιπλώνεται μετά την αναχώρηση των τριών με τον μονόλογο της Ηλέκτρας που πυκνώνει στο παρόν όλο το δράμα του παρελθόντος. Με την Πάροδο του χορού η συναισθηματική φόρτιση γίνεται αφόρητη λόγω του αμοιβαίου κομμού.

Στο Α' Επεισόδιο εισάγεται η Χρυσόθεμις, η συμβιβασμένη αδελφή, η οποία εκτελεί εντολή της θορυβημένης Κλυταιμνήστρας.

Η Βασίλισσα έχει δει απαίσιο όνειρο και στέλνει προσφορές εξιλέωσης στον τάφο του Αγαμέμνονα. Η Ηλέκτρα αποτρέπει τη Χρυσόθεμη και της ζητεί να αντιστρέψει την ευχή σε κατάρα.

Στο Α' Στάσιμο ο χορός αναθυμάται την συζυγοκτονία και τη βαριά κληρονομική κατάρα των Ατρειδών.

Στο Β' Επεισόδιο εμφανίζεται η Κλυταιμνήστρα έντρομη από τα όνειρα που είδε για να προσευχηθεί συναντά την Ηλέκτρα και επέρχεται σφιδρή σύγκρουση όπου η κάθε μια επιχειρηματολογεί για το δίκαιο των πράξεών της.

Εισέρχεται ο Παιδαγωγός, ο οποίος αναγγέλοντας τον «θάνατο» του Ορέστη διαλύει τους φόβους της Κλυταιμνήστρας και βυθίζει την Ηλέκτρα σε τέλεια απελπισία.

Μετά από έναν κομμό, όπου ο χορός παρηγορεί την αδιέξοδη πλέον Ηλέκτρα, μπαίνει τρέχοντας η Χρυσόθεμη για να αναγγείλει σημάδια ικανά πως ο Ορέστης γύρισε· όταν πληροφορείται την κατάσταση από την Ηλέκτρα βυθίζεται σε απελπισία αλλά αρνείται να συνδράμει την αδελφή της σ' ένα προσωπικό αγώνα που θα έχει ως κατάληξη το φόνο των φονιάδων.

Η Ηλέκτρα την οικτίρει κι αποφασίζει να δράσει μόνη.

Στο Β' Στάσιμο εγκωμιάζει το πένθος και τη θέληση της Ηλέκτρας.

Στο Γ' Επεισόδιο εμφανίζεται ο Ορέστης ως απεσταλμένος, παραδίδει τη στάχτη του «Ορέστη» στην Ηλέκτρα χωρίς να την αναγνωρίζει, εκείνη θρηνεί τον αδελφό και την τελευταία ελπίδα εκδίκησης.

Εν συνεχείᾳ σε μια αριστουργηματική σκηνή τα δύο αδέλφια αναγνωρίζονται και αποφασίζουν να δράσουν με τη συνδρομή του καιροφυλακτούντος Παιδαγωγού.

Στο Γ' Στάσιμο ο χορός γεμάτος ιερή φρίκη βλέπει να προχωρούν προς το παλάτι οι ερινύες της εκδίκησης.

Στην έξοδο συντελείται μέσα στο παλάτι η μητροκτονία ενώ η Ηλέκτρα έξω αναμένοντας τον Αίγισθο εύχεται την ολοκλήρωση του σχεδίου.

Ο Αίγισθος έρχεται θριαμβολογώντας για τον θάνατο του Ορέστη και διακηρύσσει τις αρχές της τυραννίδος του. Η εμφάνιση του ζωντανού Ορέστη και η παρουσία της οργισμένης Ηλέκτρας γρήγορα τον βάζουν στον δρόμο προς το λουτρό του θανάτου.

Το έργο τελειώνει χωρίς ερινύες· πλανάται μόνο η αμφιβολία αν ο Απόλλων χρησμοδότησε σωστά.

Σ' αυτό το έργο ο Ορέστης είναι το όργανο. Το τραγικό πρόσωπο είναι η Ηλέκτρα. Αυτή είναι η παγιδευμένη, αυτή η γελασμένη.

Στο δικό της επίπεδο η απόληξη των γεγονότων αποτελεί λύτρωση.

K.X. ΜΥΡΗΣ

Παιδαγωγός:
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΖΑΚΟΣ

Ορέστης:
ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Πυλάδης:
ΝΙΚΟΣ ΔΑΦΝΗΣ

Ηλέκτρα:
TZENY KAREZH

Χρυσόθεμις:
ΠΕΜΗ ΖΟΥΝΗ

Αίγιοσθος:
ΤΙΜΟΣ ΠΕΡΛΕΓΚΑΣ

Κλυταιμνήστρα:
ANNA ΜΑΚΡΑΚΗ

ΑΙΣΧΥΛΟΥ
ΧΟΝΦΟΡΟΙ

ΑΜΦΙ - ΘΕΑΤΡΟ
ΣΠΥΡΟΥ Α. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΥ

ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΧΟΗΦΟΡΟΙ

Μετάφραση ..... : Κ.Χ. ΜΥΡΗΣ
Σκηνοθεσία ..... : ΣΠΥΡΟΣ Α. ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ
Σκηνικά-Κοστούμια ..... : ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΤΣΑΣ
Μουσική ..... : ΜΙΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ
Χορογραφία ..... : ΜΑΡΙΑ Μ. ΧΟΡΣ
Διεύθυνση ορχήστρας .... : ΛΟΥΚΑΣ ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ
Μουσική Διδασκαλία ..... : ΘΑΝΑΣΗΣ ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΑΝΟΜΗ

(Με τη σειρά που εμφανίζονται)

ΟΡΕΣΤΗΣ ..... : ΑΝΤΩΝΗΣ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΥΛΑΔΗΣ ..... : ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΒΙΔΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΑ ..... : ΛΗΔΑ ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ ..... : ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΑΡΓΥΡΗ
ΤΡΟΦΟΣ ..... : ΤΖΕΝΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ
ΑΙΓΙΣΘΟΣ ..... : ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΖΑΚΗΣ
ΟΙΚΕΤΗΣ ..... : ΗΛΙΑΣ ΑΣΠΡΟΥΔΗΣ

ΚΟΡΥΦΑΙΕΣ - ΧΟΡΟΣ

ΜΑΡΙΑ ΔΙΑΚΟΥΜΑΚΟΥ

ΜΑΡΙΚΑ ΤΖΙΡΑΛΙΔΟΥ - ΕΙΡΗΝΗ ΙΓΓΛΕΣΗ

ΜΑΡΙΑ ΛΙΑΠΙΚΟΥ - ΕΛΕΝΗ ΚΟΚΚΙΔΗ

ΣΟΦΙΑ ΜΑΡΙΑ ΠΥΡΟΥΝΑΚΗ - ΜΑΡΙΑ ΖΑΧΑΡΗ

ΕΛΕΝΗ ΖΑΜΑΡΙΑ - ΒΙΚΥ ΚΑΜΠΟΥΡΗ

ΝΑΤΑΛΙΑ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ - ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΠΡΩΤΟΓΕΡΑΚΗ

ΒΑΓΓΕΛΙΩ ΣΑΡΑΒΑΝΟΥ

«ΧΟΗΦΟΡΟΙ» Η «ΘΕΣΗ» ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ «ΟΡΕΣΤΕΙΑ»

Η Ορέστεια, δεύτερο έργο της οποίας είναι οι Χοηφόροι, είναι η μόνη τριλογία που μας παραδόθηκε ακέραια. Το σατυρικό δράμα της τετραλογίας, ο Πρωτεύς, χάθηκε εκτός από μερικά μικρά αποσπάσματα. Είναι πολύ πιθανόν ότι ο Αισχύλος συχνά, αλλ' όχι πάντοτε (από τα σωζόμενα έργα οι Πέρσαι αποτελούν μια σχεδόν βέβαιη εξαίρεση) συνέθετε τριλογίες αποτελούμενες από τραγωδίες που συνδέονταν μεταξύ τους με ένα κοινό θέμα αλλά δεν είναι εύκολο να αποδειχθεί, αν ο ίδιος ήταν ευρετής αυτής της πρακτικής ή αν αυτό αποτελούσε τον κανόνα την εποχή εκείνη. Το γεγονός ότι η Ορέστεια είναι η μόνη τριλογία που σώζεται δεν επιτρέπει ακίνδυνες γενικεύσεις για συνηθισμένη τακτική του Αισχύλου στη σύνθεση τριλογιών.

Είτε ο τρόπος συνθέσεως τριλογιών που παρουσιάζουν μεταξύ τους όμως εσωτερική συνοχή είναι συνηθισμένος στον Αισχύλο είτε όχι, οπωσδήποτε αυτός ο τρόπος ταιριάζει σε ένα ποιητή που δεν τον απασχολεί μόνον η δυστυχία ενός συγκεκριμένου προσώπου, αλλά μια σειρά εγκλημάτων και τιμωριών που συνεχίζονται από τη μια γενιά στην άλλη μέσα στην ίδια οικογένεια. Στο Σοφοκλή η πατρογονική κατάρα αποτελεί απλώς το υπόβαθρο στην εκάστοτε τραγωδία, ενώ παίζει σημαντικό ρόλο στην τραγική σκέψη του Αισχύλου τουλάχιστον στους Επτά επί Θήβας και στην Ορέστεια.

Στον Αισχύλο φαίνεται ότι ο γιός που κληρονομεί την οικογενειακή συμφορά δεν είναι ποτέ αθώο θύμα. Κληρονομεί όχι ακριβώς ενοχή, αλλά μια τάση να περιπέσει ο ίδιος σε νέα αμαρτία, κι έτσι πάντοτε είναι ο ίδιος σε ένα βαθμό υπεύθυνος για τη δυστυχία του. Για την έκφραση μιας τέτοιας τραγικής σύλληψης ταιριάζει απόλυτα η μορφή της τριλογίας.

Η Ορέστεια παρουσιάζει την ιστορία μιας σειράς φόνων, που συνεχίζονται από τη μια γενιά στην επόμενη, σε μια αδιάσπαστη φαινομενικά αλυσίδα, μέχρις ότου σπάσει τελικά η αλυσίδα στις Ευμενίδες. Αυτό που έχει σημασία είναι η αίσθηση της συνέχειας μεταξύ των διαδοχικών τραγικών καταστάσεων, ο επαναλαμβανόμενος συνδυασμός θείας θέλησης, πατρογονικής κατάρας, και η ευθύνη και ενοχή των δρώντων προσώπων και η αντίληψη ότι κάθε έγκλημα θα απαιτεί στη συνέχεια εκδίκηση με ένα άλλο έγκλημα, έτσι ώστε όταν κάποιος εκφράσει την ελπίδα ότι η πράξη του ίσως είναι η τελευταία στην αλυσίδα, η ελπίδα αυτή είναι καταδικασμένη σε αποτυχία.

Οι Χοηφόροι παρουσιάζουν τον ίδιο συνδυασμό ανθρώπινης και θεϊκής ευθύνης, ελευθερίας και καταναγκασμού. Τρεις είναι οι παράγοντες που οδηγούν τον Ορέστη στη δολοφονία της Κλυταιμνήστρας. Πρώτον είναι η θέληση των Ολυμπίων θεών ότι πρέπει αυτή να τιμωρηθεί. Ο Ζεύς είναι ο υποστηρικτής της Δίκης και ο Απόλλων είναι εκείνος που με τον χρησμό του έστειλε τον Ορέστη στην πατρίδα για να εκδικηθεί τον θάνατο του πατέρα του. Δεύτερον, την εκδίκηση έχουν απαιτήσει ο ίδιος ο νεκρός Αγαμέμνων και οι δυνάμεις του κάτω κόσμου γενικώς. Άλλα, τρίτον, ο Ορέστης δεν είναι πια «μαριονέττα» αυτών των Ολυμπίων και των χθονίων δυνάμεων. Ότι είναι ελεύθερος να μην υπακούσει, όπως ήταν και ο Αγαμέμνων στην Αυλίδα, φαίνεται καθαρά όπου απαριθμεί τις προειδοποιήσεις του Απόλλωνα για τις συνέπειες της ανυπακοής. Ο Ορέστης επιθυμεί ο ίδιος να διαπράξει τον φόνο και δέχεται την προσωπική του ευθύνη γι' αυτό. Στις διάφορες σκηνές του έργου δίνεται περισσότερη ή λιγότερη έμφαση στον ένα από τους τρεις αυτούς παράγοντες σε σχέση με τους άλλους. Έτσι π.χ.

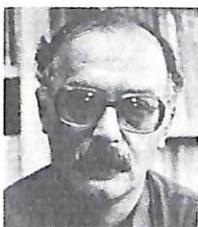
στον κομμό δεν γίνεται λόγος για τον Απόλλωνα, ενώ κατά την αποφασιστική στιγμή η υπόμνηση του χρησμού του Απόλλωνα από τον Πυλάδη υπερνικά τους ενδοιασμούς του Ορέστη, ενώ ο Απόλλων έχει πάλι ξεχαστεί στην τελική στιχομυθία μεταξύ Ορέστη και Κλυταιμνήστρας. Εν πάσῃ περιπτώσει όλοι αυτοί οι παράγοντες είναι σημαντικοί, και το να αγνοήσει κανείς κάποιον από αυτούς ή το να προσπαθήσει να τους διαχωρίσει οδηγεί σε σοβαρή παρερμηνεία του έργου.

Ο Ορέστης έχει σταλεί στην πατρίδα του από τον Απόλλωνα, αλλ' οι δυνάμεις του κάτω κόσμου είναι εκείνες που - με το όνειρο της Κλυταιμνήστρας - προετοιμάζουν την συνάντηση του Ορέστη και της Ηλέκτρας στον τάφο. Περί το τέλος του δράματος εμφανίζεται για πρώτη φορά η ρήξη ανάμεσα στους Ολύμπιους θεούς και στις χθόνιες δυνάμεις.

Αυτή είναι η τραγωδία του Ορέστη. Η πράξη που έκανε για να εκδικηθεί, με απαίτηση της δίκης, με εντολή των θεών, είναι ένα έγκλημα που απαιτεί με τη σειρά του τιμωρία. Τα κίνητρα του Ορέστη φαίνονται αγνότερα από του Αγαμέμνονα ή της Κλυταιμνήστρας, και ασφαλώς με την ευλαβική προσευχή του η τραγωδία αρχίζει με ένα τόνο κάποιας ελπίδας που έρχεται σε αντίθεση με την καταθλιπτική διάθεση του τέλους του Αγαμέμνονα. 'Όσο όμως εξελίσσεται η υπόθεση του έργου βλέπουμε ότι πρόκειται για ένα κόσμο στον οποίο η πράξη η ίδια είναι παντοδύναμη, τα δε κίνητρα και οι προθέσεις μικρές ή μηδαμινές μεταβολές προξενούν στην ευθύνη.

'Όπως στον Αγαμέμνονα η διάθεση που επικρατεί στην αρχή είναι ένα κράμα ελπίδας και κακών προαισθημάτων - ελπίδας ότι ο νέος θα αποκαταστήσει τελικώς την δικαιοσύνη στον οίκο του, αλλά και φόβου ότι το σκοτάδι δεν μπορεί τόσο εύκολα να μεταβληθεί σε φως. Η ελπίδα κορυφώνεται στην ευτυχή αναγνώριση μεταξύ Ορέστη και Ηλέκτρας, αλλά δεν μπορεί να λησμονηθεί το θέμα που διαρκώς επανέρχεται, ότι δηλαδή όταν χυθεί αίμα δεν ωφελεί η μετάνοια και ότι ο φόνος που θα διαπράξει ο Ορέστης θα προκαλέσει κι άλλη αιματοχυσία, ότι είναι γνωστός ο νόμος πως ο δράστης πρέπει να υποφέρει κι αυτός. Η συναισθηματική προετοιμασία φθάνει στο αποκορύφωμά της στον μεγάλο κεντρικό κομμό του έργου. Ο φόνος Αίγισθου είναι δευτερευούσης σημασίας υπόθεση γιατί η δραματική κορύφωση του έργου θα επιτευχθεί με τον φόνο της Κλυταιμνήστρας. Της αποκορύφωσης προηγείται η φοβερή στιγμή αναποφασιστικότητας του Ορέστη, πριν παραμεριστούν οι αμφιβολίες του από την εκ μέρους του Πυλάδη υπόμνηση της εκλογής του Απόλλωνα, και τέλος σε μια γρήγορη στιχομυθία απαλλάσσεται εύκολα από τις προσπάθειες της Κλυταιμνήστρας να σωθεί. Η νίκη ανήκει στον Ορέστη. Άλλ' αυτό δεν είναι και το τέλος του έργου. 'Όπως στον Αγαμέμνονα υπήρξε στο τέλος μια μεταβολή της ψυχικής διάθεσης, έτσι κι εδώ η τόσο επιθυμητή νίκη καταντά να μην είναι στην πραγματικότητα νίκη. Ο Χορός είχε ελπίσει ότι με τους φόνους θα μπορούσε να απομακρυνθεί το μίασμα από το σπίτι. Τώρα όμως ο ίδιος ο Ορέστης έχει μιανθεί και εκδιώκεται από τις Έρινύες τις εκδικήτριες του φόνου της μητέρας του. Η τραγωδία άρχισε με την επιστροφή του από την εξορία, γεμάτου ελπίδες· τελειώνει με την αναχώρησή του για άλλη εξορία, τώρα πια σαν μιασμένος. Η επόμενη επιστροφή του δεν είναι εξασφαλισμένη. Αυτή η κίνηση από την ελπίδα προς την τραγική απογοήτευση είναι στο επίκεντρο τόσο του Αγαμέμνονα όσο και των Χοηφόρων.

A.F. GARVIE
Aeschylus «Choephoroi»
Oxford 1986

Κ. Χ.
ΜΥΡΗΣ

ΣΠΥΡΟΣ Α.
ΕΥΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΑΤΣΑΣ

ΜΙΚΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ

ΜΑΡΙΑ
Μ. ΧΟΡΣ

ΛΟΥΚΑΣ
ΚΑΡΥΤΙΝΟΣ

ΘΑΝΑΣΗΣ
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ
ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΠΥΡΟΣ
ΜΑΒΙΛΗΣ

ΛΗΔΑ
ΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΛΕΝΗ
ΧΑΤΖΗΑΡΓΥΡΗ

ΤΖΕΝΗ
ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ
ΡΟΖΑΚΗΣ

ΗΛΙΑΣ
ΑΣΠΡΟΥΔΗΣ

ΜΑΡΙΑ
ΔΙΑΚΟΥΜΑΚΟΥ

ΜΑΡΙΚΑ
ΤΖΙΡΑΛΙΔΟΥ

ΕΙΡΗΝΗ
ΙΓΓΛΕΣΗ

ΜΑΡΙΑ
ΛΙΑΠΙΚΟΥ

ΕΛΕΝΗ
ΚΟΚΚΙΔΗ

ΣΟΦΙΑ ΜΑΡΙΑ
ΠΥΡΟΥΝΑΚΗ

ΜΑΡΙΑ
ΖΑΧΑΡΗ

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΛΕΣΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

Ελεύθερη απόδοση ..... : ΛΑΚΗΣ ΛΑΖΟΠΟΥΛΟΣ
Διδασκαλία - Σκηνοθεσία ..... : ΚΩΣΤΑΣ ΚΙΝΗΣ
Μουσική ..... : ΚΩΣΤΑΣ ΔΡΑΚΑΚΗΣ

(Τα Χορωδιακά των Χορικών εκτελεί χορωδία και ορχήστρα της «Χορωδίας Πειραιώς 1960» υπό την διεύθυνση του Μαέστρου ΚΩΣΤΑ ΔΡΑΚΑΚΗ).

Μουσική Διδασκαλία ..... : ΝΙΚΟΣ ΝΤΑΜΑΔΑΚΗΣ
Χορογραφίες ..... : ΛΟΥΛΑ ΚΟΡΜΑΛΗ
Σκηνικά - Κοστούμια ..... : ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΩΛΑΡΑΚΗ

ΔΙΑΝΟΜΗ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ ..... : ΕΦΗ ΤΣΕΛΙΚΑ
ΚΛΕΟΝΙΚΗ ..... : ΡΟΥΛΑ ΘΕΟΛΟΓΟΥ
ΜΥΡΙΝΗ ..... : ΑΝΝΑ ΚΑΛΑΜΠΟΚΗ

ΑΘΗΝΑΙΕΣ: (Κορυφαία) ΜΑΡΙΑ ΧΡΥΣΟΓΟΝΙΔΟΥ, ΣΟΦΙΑ ΒΡΥΣΑΚΗ, ΒΑΣΩ ΠΡΕΒΕΖΑΝΟΥ, ΓΙΑΝΝΑ ΠΡΕΒΕΖΑΝΟΥ, ΚΙΤΣΑ ΚΟΡΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΙΜΙΛΙΑ ΣΤΑΘΗ, ΕΛΕΝΗ ΠΕΤΡΟΓΙΑΝΝΗ, ΜΑΡΙΑ ΒΙΟΛΕΤΗ, ΜΑΡΙΑ ΜΠΙΣΜΠΙΡΟΥΛΑ, ΝΤΙΝΑ ΤΑΚΑΚΗ, ΝΤΙΝΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

ΛΑΜΠΙΤΩ ..... : ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΙΝΗ
ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΣΕΣ ..... : ΕΛΕΝΗ ΘΕΟΛΟΓΟΥ, ΣΟΦΙΑ ΒΡΥΣΑΚΗ

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ: (Κορυφαίος) ΝΙΚΟΣ ΚΙΟΥΛΠΑΞΙΩΤΗΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ, ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ, ΝΙΚΟΣ ΚΟΡΡΕΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΟΥΛΙΑΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ, ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΚΑΡΒΕΛΑΣ, ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΠΕΛΣΗΣ, ΤΟΥΓΙΑΝΙΔΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΣ

ΠΟΝΤΙΟΣ ..... : ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΚΑΡΒΕΛΑΣ

ΠΡΙΟΒΟΥΛΟΣ ..... : ΝΙΚΟΣ ΚΟΡΡΕΣ

ΤΟΞΟΤΕΣ ΣΚΥΘΕΣ ..... : Θ. ΓΕΡΑΝΔΡΕΟΥ, Ν. ΚΑΛΑΣΚΑΝΗΣ, Α. ΒΕΝΤΟΥΡΗΣ, Μ. ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ, Κ. ΠΑΠΑΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

ΚΙΝΗΣΙΑΣ ..... : ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΠΑΙΔΙ ΜΑΝΗΣ ..... : ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΛΟΥΜΙΔΗΣ, Α. ΚΙΝΗΣ

ΚΗΡΥΚΑΣ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ ..... : ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΚΑΡΒΕΛΑΣ

ΠΡΥΤΑΝΗΣ ..... : ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΟΥΛΙΑΣ

ΣΥΝΔΙΑΛΛΑΓΗ (ΕΙΡΗΝΗ) ..... : ΧΑΡΑ ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΥΛΗΤΗΣ ..... : ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΠΕΛΣΗΣ

ΑΥΛΗΤΡΙΔΕΣ, ΘΕΡΑΠΕΙΝΙΔΕΣ ..... : Σ. ΚΟΝΤΕΣΙΔΟΥ, Π. ΦΟΥΣΚΑΡΗ, Α. ΚΙΝΗ

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ..... : Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ, Β. ΤΖΟΑΝΟΥ, Α. ΠΑΠΠΑ

ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ

Στη Λυσιστράτη, ο Αριστοφάνης συνεχίζει επίμονα την προπαγάνδα του για την ειρήνη. Αυτή τη φορά όμως την πρωτοβουλία τη δίνει στις γυναίκες. Παρουσιάζοντάς τες να πρωτοστατούν για την ειρήνη ήτανε σα να λεγε – με τη δική μας γλώσσα – στους Αθηναίους: ντροπή σας που σας βάλανε οι γυναίκες τα γυαλιά!

Η Λυσιστράτη είναι μια Αθηναία με θάρρος και πρωτοβουλία που, αγαναχτισμένη για τον πόλεμο και τον αλληλοσκοτωμό των Ελλήνων, αποφασίζει να κάνει ό,τι της περνούσε για να πετύχει την ειρήνη ανάμεσα στους εμπολέμους. Στο νου της έχει δυό σχέδια. Σύμφωνα με το πρώτο, μια ομάδα από γυναίκες θα καταλάβει την Ακρόπολη, όπου φυλαγόταν ο δημόσιος θησαυρός, και θ' αναγκάσει τους κυβερνήτες, από έλλειψη οικονομικών μέσων, να σταματήσουν τον πόλεμο είτε το θέλουν είτε όχι. Σύμφωνα με το δεύτερο σχέδιο οι γυναίκες θα κηρύξουν αποχή από κάθε σεξουαλική πράξη με τους άντρες τους και την «ερωτική απεργία» τους θα τη λύσουν μονάχα στην περίπτωση που θα σταματήσει ο πόλεμος.

Η Λυσιστράτη καλεί, λοιπόν, σε συγκέντρωση όχι μονάχα Αθηναίες αλλά και γυναίκες από τις εχθρικές χώρες (Σπάρτη, Θήβα, Κόρινθος). Στη συγκέντρωση αυτή ανακοινώνει τα σχέδιά της, αλλά οι γυναίκες σαν άκουσαν για ερωτική απεργία μουδιάσανε, γιατί η απεργία αυτή δε θα βασάνιζε μόνο τους άντρες αλλά κι αυτές. Άρχισαν τότε τις αντιρρήσεις τους με περίσσια ελευθεροστομία. Όμως η Λαμπιτώ, που αντιπροσώπευε τη Σπάρτη, δέχεται το σχέδιο κι έτσι, από φιλοτιμία, το δέχτηκαν όλες. Στο αναμεταξύ οι γυναίκες που στάλθηκαν να καταλάβουν την Ακρόπολη πραγματοποίησαν το σκοπό τους. Ο θησαυρός ήταν τώρα στην κατοχή των γυναικών.

Ως ένα σημείο πάνε καλά τα πράγματα, αλλά η ερωτική απεργία γίνεται σε λίγο ανυπόφορη και για τα δυό φύλα. Άντρες και γυναίκες αρχίζουν να μη συγκρατούνται. Η Λυσιστράτη όμως στέκεται βράχος κι επιβάλλεται και στις άλλες γυναίκες. Αντίθετα, οι άντρες δεν αντέχουν. Πάνω στην ψυχολογική αυτή στιγμή έρχεται από τη Σπάρτη ένας απεσταλμένος που λέει πως η αρχηγίνα των γυναικών της Σπάρτης, η Λαμπιτώ, κήρυξε την ερωτική απεργία και πέτυχε, γιατί οι Σπαρτιάτες αναγκάστηκαν να ζητήσουν ειρήνη. Οι Αθηναίοι τότε δέχονται κι αυτοί και καλούν τη Λυσιστράτη να μεσολαβήσει για να υπογραφεί η ειρήνη. Η Λυσιστράτη προσκαλεί τη Διαλλαγή, μια πανέμορφη κοπέλα, και γύρω της συγκεντρώνονται οι αντιπρόσωποι των εμπολέμων.

Παίρνει τότες η ίδια το λόγο και καυτηριάζει τους Αθηναίους και τους Σπαρτιάτες για ό,τι έγινε και τους καλεί να συμφιλιωθούν. Οι εμπόλεμοι δέχονται αλλά προβάλλουν εδαφικές αξιώσεις, ενώ κοιτάζουν το καλλιγραμμό σώμα της Διαλλαγής, σα να τανε ο γεωγραφικός, να πούμε, χάρτης. Η Λυσιστράτη έξυπνη και ικανή, όπως το δειξε εξαρχής, συμβουλεύει «αμοιβαίες υποχωρήσεις» κι έτσι κλείνεται η ειρήνη. Ύστερα γίνεται συμπόσιο στην Ακρόπολη με χορούς και τραγούδια, σπαρτιατικά κι αθηναϊκά.

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΛΕΣΧΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ

Το Θεατρικό Τμήμα άρχισε να λειτουργεί από το 1985.

Η Πρόταση-Πρόκληση που έγινε από την Δημοτική Αρχή στον Σκηνοθέτη κ. Κώστα Κινή Βρήκε άμεση ανταπόκριση.

Με την δική του καταλυτική παρουσία το Θεατρικό Τμήμα άρχισε σιγά-σιγά να πλαισιώνεται από παιδιά της πόλης μας, ενώ παράλληλα κλήθηκαν να βοηθήσουν η χορογράφος κα Λούλα Κόρμαλη και η Σκηνογράφος Ενδυματολόγος Μακιγιέρ κα Ελένη Μανωλαράκη, που από τότε έγιναν βασικά στελέχη του Θεατρικού Τμήματος.

Έτσι λοιπόν η Έλευσίνα, η πόλη που γεννήθηκε ο Αισχύλος, με τη ζωντανή και δημιουργική παρουσία των νέων, απόχτησε το δικό της Θεατρικό Εργαστήρι ερασιτεχνικής δημιουργίας.

Ακολούθησαν πολύμηνες σκληρές προσπάθειες και η Λέσχη Πολιτισμού του Δήμου πλουτίστηκε με ένα από τα πιο δυναμικά τμήματα, ενώ οι δημότες είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν Θεατρικές παραστάσεις από τα ίδια τα παιδιά τους.

Δημιουργήθηκαν δύο τμήματα, ένα των «μικρών» και ένα των «μεγάλων» που έδωσαν παραστάσεις όχι μόνο στην πόλη μας, αλλά μετά από προσκλήσεις και σε άλλους Δήμους.

Αποκορύφωμα ήταν η παράσταση «Αγαμέμνων» του Αισχύλου στα Αισχύλεια του 1986.

Το παιδικό τμήμα όπως επίσης και το τμήμα των μεγάλων, έχει εργαστεί με ερασιτεχνική διάθεση-προσφορά, αλλά με επαγγελματική ευσυνειδησία και απόδοση.

Γι' αυτό είναι σίγουρο ότι υπάρχουν τεράστια περιθώρια προσφοράς στη Θεατρική παιδεία της πόλης μας.

Για να επιτευχθεί όμως αυτό πρέπει και άλλοι νέοι και νέες να αγκαλιάσουν αυτή την προσπάθεια.

Στο Θεατρικό Τμήμα διδάσκονται εκτός από την Τέχνη της Υποκριτικής, Ιστορία της Τέχνης, Ιστορία Θεάτρου και έτσι ολοκληρώνεται η Θεατρική Παιδεία, απαραίτητη προϋπόθεση για ουσιαστική προσφορά μέσα από την «Τέχνη των Τεχνών» όπως είναι το Θέατρο.

Σε μια τέτοια προσπάθεια η Δημοτική Αρχή θα σταθεί Αρωγός.

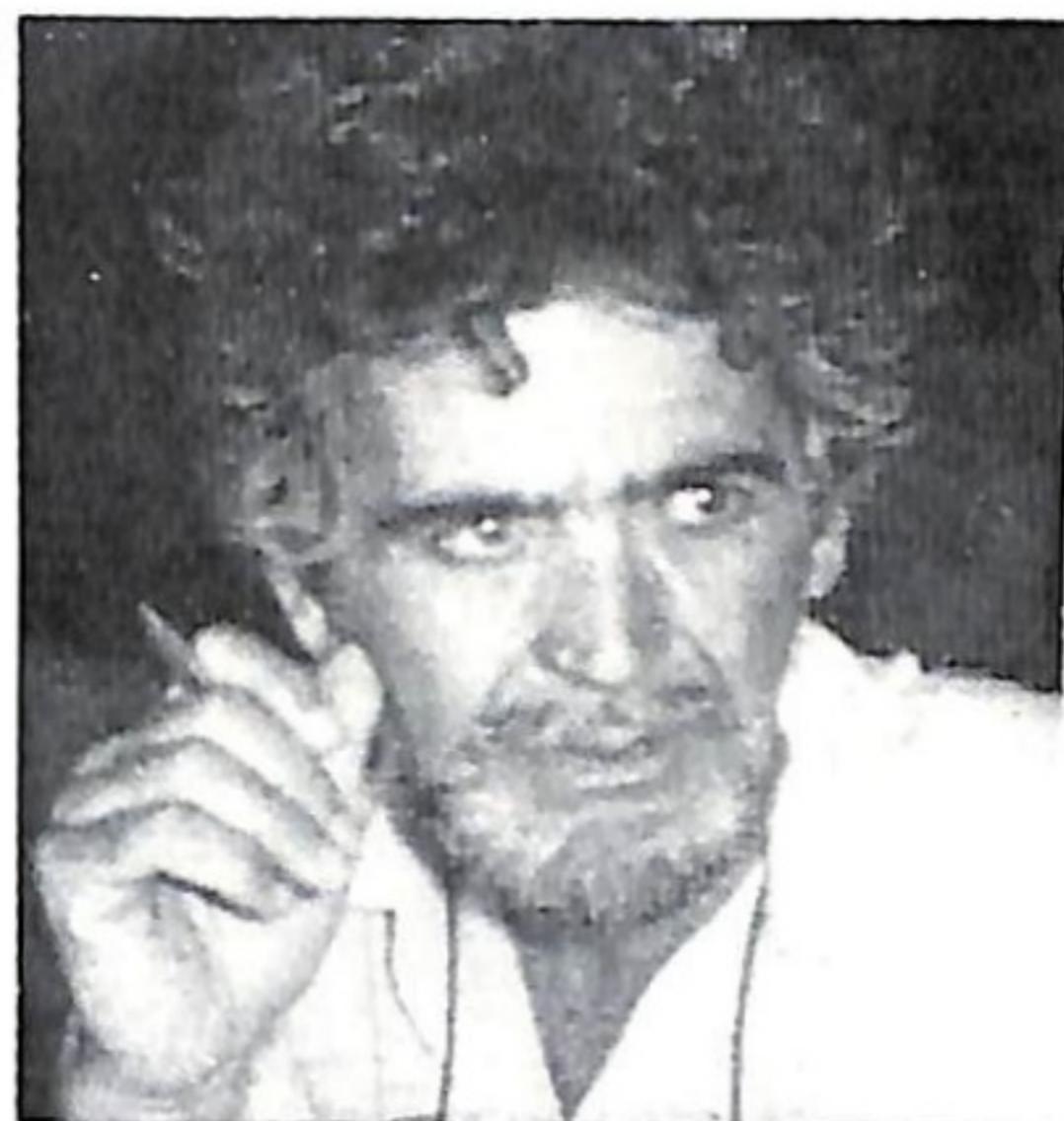
Εφέτος, στα Αισχύλεια 1987, το Θεατρικό Τμήμα επέλεξε να παρουσιάσει την κωμωδία «ΛΥΣΙΣΤΡΑΤΗ» του Αριστοφάνη.

Μια κωμωδία-σάλπισμα ΕΙΡΗΝΗΣ στους δύσκολους καιρούς που ζούμε και γι' αυτό επίκαιρη όσο ποτέ.

Σ' αυτή την προσπάθεια εκτός από τους παραπάνω συντελεστές και τους νέους, βοήθησαν σημαντικά το προσωπικό του Δήμου και η κα Κλεοπάτρα Γαλανού που επιμελήθηκε και εκτέλεσε τα κοστούμια.

Ο Κώστας Δρακάκης με τη βαθειά και ουσιαστική του γνώση των μουσικών εκφραστικών μέσων, έδεσε τη σκηνική παρουσίαση του έργου με ήχους και μελωδίες.

Όλοι οι παραπάνω σας καλούν να επικοινωνήσετε μαζί τους μέσα από τον Αρχαίο Θεατρικό Λόγο, του οποίου οι προεκτάσεις αγγίζουν τη σύγχρονη ζωή.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΙΝΗΣ

Σκηνοθέτης Θεατρικού Τμήματος
Λέσχης Πολιτισμού Δήμου Ελευσίνας.

Τρία χρόνια μπορεί να μην είναι πολλά, συγκεφαλαιώνονται όμως οι αγωνίες, οι πόθοι και τα όνειρα μιας ολάκερης ζωής ... Είναι προκλητικό να δημιουργείς με ανθρώπους που συμμετέχουν όχι από υποχρέωση, αλλά γιατί είναι «ερασιτέχνες» δηλ. εραστές της Τέχνης. Με το «ανέβασμα» 10 περίπου έργων, συμπεριλαμβανομένων, πέρισυ, του Αγαμέμνονα και φέτος της Λυσιστράτης, έχει ήδη γίνει η πρώτη γνωριμία με το Παγκόσμιο Δραματολόγιο. Εύχομαι ο σπόρος να «πιάσει» και να αντριέψει το δέντρο της γνώσης και της ομορφιάς. Ο Λαός έχει το νερό, η Δημοτική Αρχή έχει το ποτιστήρι. Ας τα συνταιριάξουν.

Ο Σκηνοθέτης
ΚΩΣΤΑΣ ΚΙΝΗΣ

Από εκδηλώσεις στη Λέσχη Πολιτισμού του Δήμου Ελευσίνας.

Από την παράσταση «ΕΥΜΕΝΙΔΕΣ» του Αισχύλου που παρουσίασε
το ΑΜΦΙ-ΘΕΑΤΡΟ του Σπύρου Ευαγγελάτου στα ΑΙΣΧΥΛΕΙΑ 1986.

Από την παράσταση «ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ» του Αισχύλου που παρουσίασε
το Θεατρικό Τμήμα της Λέσχης Πολιτισμού του Δήμου Ελευσίνας
στα ΑΙΣΧΥΛΕΙΑ 1986.

